

Prilog XIV

РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

Sodr`ina:

XIV.1 Voved	2
XIV.2 Istorija.....	2
XIV.3 Delumen prestanok so rabota i povtorno aktivirawe	3
XIV.4 Celosen prestanok so rabota	4
XIV.5 Plan za upravuvawe so rezidui	4

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

XIV.1 Вовед

Со оглед дека каменоломот се наоѓа на локација наменета за експлоатација на минерални сировини секогаш ќе биде атрактивен за дополнување и проширување на линијата на производство.

Сепак, за екстреман случај на затварање на локацијата, предложени се мерки со цел да се минимизираат краткорочните и долгорочните ефекти на активноста врз животната средина по престанок на активноста на локацијата.

Предложените мерки за минимизирање на влијанието на животната средина во случај на целосен или делумен престанок со работата на дел на активноста на каменоломот "Добарски жеден" се дадени во Планот за управување со резидуи.

XIV.2 Историја

Погонот за сепарација на минерални сировини се наоѓа во атарот на селото Добарце-Желино на месноста "Добарски Жеден". Според локацијата се наоѓа во неурбанизирано подрачје и не е во план целосно дислоцирање на таа локација.

Локацијата на погонот за сепарација на минерални сировини е опкружена со локации за земјоделска активност, меѓутоа предвиден е План за управување со резидуи во случај на целосно затварање на локацијата и нејзина пренамена, со цел локацијата да се врати безбедна и ослободена од резидуи кои може да резултираат во загадување на животната средина.

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

Области опфатени со Планот за управување со резидуи се:

- Суровини, помошни матерјали, горива, цврст и течен отпад;
- Опрема;
- Линија за дробење на камен;
- Пристапни патишта;
- Дренажен систем на локацијата;
- Друга инсталација.

Во **Прилог IV** се дадени детали за суровините, помошните матерјали, горивата и крајните производи и приближните количини кои се складирани на локацијата.

Детали за отпадот и количината се дадени во **Прилог V**.

XIV.3 Делумен престанок со работа и повторно активирање

При делумен престанок со работа, се земаат предвид детали за организацијата како што се количина на складирани суровини, помошни материјали, производи, опрема која не е во ф-ја со цел да се минимизираат влијанијата врз животната средина по нејзин престанок.

Се зема предвид количината на складирани суровини, помошни материјали и производи. Се претпоставува дека однапред ќе се знае периодот на престанокот со работа, суровините ќе бидат исцрпени, но во случај на нивно присуство ќе се дислоцираат на одреден простор кој би имал потреба од нив.

Опремата се проверува и доколку е застарена и не е во употреба се демонтира и металот од кој е направена се продава како секундарна суровина.

Опремата која е во функција се проверува, и доколку не е потребна при повторното активирање на инсталацијата се дислоцира онаму каде таа е потребна.

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Тел: ++389 2 3069-650 Тел / Факс: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

Цврстиот отпад од рушење, градење, поправки на објектите, како и ископаната земја кои не се употребливи се носат на депонија за цврст отпад.

XIV.4 Целосен престанок со работа

Изработен е План за управување со резидуи во случај на целосен престанок на работа на Погонот за преработка на неметални сировини.

Успешно дислоцирање и со минимизирање на влијанијата врз животната средина би се одвивале следните фази:

- Дислокација на сировините и крајните производи
- Дислокација на процесната опрема
- Дислокација на објектите
- Пошумување на локацијата и уредување на теренот и потревнување.

XIV.5 План за управување со резидуи

1. Пренамена на локацијата

Бидејќи локацијата наменета за ископ и сепарација на минерални сировини во прв ред е пренамена за друг вид на активности или пренамена во пошумено земјиште или пасиште.

За доведување на локацијата до состојба на шума или пасиште потребно е да се направат анализи на почвата и дополнителни истражувања со кои би се утврдило дали е потребно деконтамирање или отстранување на контаминираниот слој на локацијата.

Dokolku se utvrdi kontaminacija na povr{inata }e se prevzemat soodvetni merki vo soglasnost so Zakonot za za{tita od jonizira~ko zra~ewe, Zakonot za upravuvawe so otpad i Zakonot za za{tita na `ivotnata sredina.

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м: 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

2. Контрола на остатоците на материјали на локацијата

Со Планот за управување со резидуи се претпоставува дека периодот на затварање би бил однапред познат и складираните количини на сировини, помошни материјали и готови производи би биле исцрпени или сведени на минимум. Дел од материјалите кои не се употребени ако е можно ќе бидат вратени на добавувачот. Останатите материјали ќе бидат соодветно распоредени.

Со цврстиот отпад (опис во **Прилог V**) се постапува според Член 26 и Член 34 од Законот за управување со отпад (Сл.весник 68/04).

3. Планирано расчистување и чистење на градби и технички постројки

3.1 Опрема и возен парк

Доколку опремата и машинеријата се сеуште функционални, ќе бидат преместени на соодветна локација за таа намена.

Доколку се надвор од функција, во зависност од материјалот од кој се изработени ќе бидат селектирани и продадени како секундарна сировина.

Карактеристиките на опремата се дадени во **Прилог II** барањето за интегрирана еколошка дозвола.

Со искористената неупотреблива електрична и електронска опрема ќе се постапува во согласност за Член 71 од Законот за управување со отпад (Сл.весник 68/04).

"MAGALB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

3.2 Објекти

Помошни објекти

При изградбата на објектите не е употребуван азбестен цемент кој е штетен и за човекот и за животната средина.

Основната конструкција на објектите е армирано-бетонска и челична конструкција со изолационен материјал "тервол".

Надворешните сидови се сидани со тула блок. Подот и фундаментите се од армирано бетонска конструкција. Градежниот отпад од цврстата градба (тули, цемент, малтер) би биле одложени на депонија зацврсти матерјали, или може да се продаде за повторна употреба како гранулационо полнило и агрегат.

Кровната конструкција на објектот е челична, покриена со профилирани челични лимови а прозорците се од метални профили.

При дислоцирање, дел од материјалите кои може да се искористат би биле демонтирани и дислоцирани, а останатата метална конструкција би била демонтирана и продадена како секундарна суровина.

Линија за дробење на камен

Линијата за дробење на камен е мобилна и пренослива во зависност од потребите. Нејзината дислокација би се извршила по завршувањето на активностите на ископ и производство на гранулати. Доколку тоа не е можно таа би се демонтирала на самото место.

При дислоцирање, дел од матерјалите кои може да се искористат би биле демонтирани и дислоцирани, а останатата метална конструкција би била демонтирана и продадена како секундарна суровина.

"MAGAQB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

3.3 Пристапни патишта

Шутот од асфалтираните патеки би се депонирал на депонија. Доколку е изводливо, материјалот од поплочените патеки би се искористил за друга локација.

4. Опсег на уривање

Би се истражувала можноста и начинот на преместување/враќање во нормална состојба/одложување на отпад. Дислокацијата би се одвивала во следните фази:

Фаза 1: Ќе ја опфати дислокацијата на суровините и производите (доколку не се исцрпени) и помошните материјали.

Фаза 2: Дислокација на опремата, инсталациите и возниот парк.

Фаза 3: Рушење на објектите од цврста градба, објекти кои може да се демонтираат и нивна селекција за понатамошни искористувања.

5. Управување со отпад од градење/уривање

Отпадот од градба или уривање ќе биде одложен на депонијата за цврст отпад. Во случај на можно искористување, материјалот ќе биде соодветно третиран.

6. Ремедијација на контаминирана површина

Во зависност од степенот на евентуална контаминираност на површините ќе се превземаат соодветни мерки.

Ако мерењата покажат контаминираност на површината истата ќе се третира на соодветно место надвор од локацијата и како чиста ќе се складира на депонијата за цврст отпад.

- Контаминираност може да се појави и на горниот слој на земјата на складот за помошни материјали и експлозиви. Во тој случај се вршат мерења, а понатамошната постапка е иста како во претходниот случај.

"MAGAQB KIFER, Robert i drugi d.o.o.", експорт-импорт

Друштво за производство, инженеринг, промет и услуги - Скопје
бул. "Партизански одреди" б4а/2-2м; 1000 Скопје - Р. Македонија
Tel: ++389 2 3069-650 Tel / Faks: ++389 2 3065-517
Mob.: ++389 70 209-551 ; e-mail: akifer@mt.net.mk

- Ќе се извршат мерења на контаминираност на сите места каде има потенцијална опасност од контаминација и ќе се превземат горенаведените мерки.

7. Одржливост и проверка на планот

Во текот на оперативниот живот на инсталацијата, Планот за управување со резидуи ќе се преиспитува во зависност од потребите и измените кои се направени на локацијата. Планот ќе се ажурира со секоја измена и со секое ново истражување за загадување, како и истражувања за ризиците кои произлегуваат од активноста од работниот век на инсталацијата.

8. Инвестициони вложувања

- трошоци за преместување на опрема и возниот парк: 250.000,00ден
- трошоци за демонтирање на челичната конструкција: 300.000,00ден
- трошоци за уривање на објектите и фундаментите: 1.600.000,00ден
- трошоци за одложување на градежниот шут на соодветна депонија: 600.000,00ден
- Уредување на земјиштето : 1.100.000,00 ден
- **Вкупно: 3.250.000,00ден**

Каменолом

“Добарски жеден “

Изработил
